

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft. félévre 6 ft. kv. negyedrre 3 ft. o. 4.

Melyben előfizethető Demjén L. és Keresztély Pál urak kezeskedésében, hol egyes számlák is kaphatók.

Szerkesztői szállítás: belső-tordatca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. Hirdetések felvételnek: Helyben: a kinnadónál hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztély Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bocsbén: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wolffle 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agen (Stadt-Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart. Nyilattérli cikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előzetesek s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Nemzeti dicsőségünk részeseiről.

(Azoknak, a kiket illet.)

(Ss.) Nem rég alapított Pesten egy nagy magyar lap, mely mutatószámának egész sorában hirdette, hogy egy egész írói társulat sorakozott körül s ezek által fog szerkesztetni. Azt hittük, hogy a „Korunk”-ban, mert e lapról szólunk — egy olymintalapot nyernék a magyar napisajtó, mely a pártszenvédelek viharában szüntegy példát fog adni az ildomos irmodorban, tárgyilagos eszmecserében és — a mi a legfőbb, a mi jelen állapotaink közt nélkülözhetlen — a politikai tapintatban, a forrongó kedélyek lecsillapításában.

Nagyot csalódtunk.

Ai „Korunk” a mint ezt már egy ízben megjegyeztük, teljes a tapintatlan taláiban bármelyik dühös szelbdi lapon; akkor, a mutatószámjában kaszát nyomott a józan magyar nép markába, s oly hangon szólt egy egész parlamenti pártól, milyenen rutinírozott publicistáknak még azokról sem szabad szólni, kiknek kezökben nem rég magyar vér pirosított; — most egy oly cultus hirdetőjévé esap fel, melynek személyesítője felett igaz, hogy igazságosan csak a történelem ítélhet, de a ki iránt a mai 1849-re visszaemlékező ivadékbizalmat kelteni haszlatlan fadság.

Mi alapítánnak tartjuk a „Haladás” azon megjegyzését, hogy látszik a „Korunk” a Görgeypárt közlönyé, s ehhez különben sincs szólásunk; hanem van ahoz, a mivel a „Korunk” csak herostratési dicsőséget szerezhet, és ez következő nyilatkozata: „Görgey nélkül az egész (magyar) forradalom egy közönséges utcai kravallá törpült volna.”

Tehát a „Korunk”, midőn — nagyon helyesen — óva int az egyesek feletti pálcázatoréstól, ily módon végzi Clio szerepét, így ítélt egy egész nemzet önvédelmi harcza, és nem forradalma fölött!

Mennyi része van Görgeynek 1849. dicsőségében, ezt mi nem vizsgáljuk; Rotteck K.-al, a jeles történészszel tartunk, ki 1844-ben meg azt írja történelmében a francia nagy forradalomról, hogy ő még nem áll elég távolama eseményektől, hogy részrehajlatlanul bírálhasson; hanem annyit még is fölemlítünk, hogy 1849. dicsőségében van némi része.

Szt-Tamas meghódítójának Perczelnek, ki Mórna maroknyi haddal is utját állta az ellenség hadseregének és nem vonult a hegyek közé; van része

a derék Klapkának, ki a Debreczenre nyomuló ellent Taroznál diadalmasan feltartta; van része a hős Guyonnak, ki Branyiszkónál a lehetlent vitte véghez, s így a már-már elzárt egyik magyar hadseregnek utat nyitott a Tiszához az egyesülésre; volt része

a genialis hadvezér Dembinszkynek, ki egy egész hadtest elmaradása dacára sem vesztette el

a (kápolnai) legelső nagy csatát, melyet az újoncz magyar hadsereg vívott gyakorított ellenfele, sokkal számosabb hadaival; volt része a retenthetlen Damjanichnak, ki oly fenyes ütközettel nyitotta meg a magyar diadalmas hadjáratot Szolnoknál; volt része a mi vitéz öreg apának, Bemnek, ki Erdélyt nagyrészt székely véreink világszégével meghódította, s így a nagy hadjárat megkezdését a Tiszától lehetővé tette; de volt része az 1848/9-ki dicsőségben annak a derék bajnok

Nagy Sándornak is, ki maroknyi serege élén egy óriási hadsereget tartott fel megmentvén a magyar vitézség hírnevét még akkor is, midőn már harci dicsőségünk napja leáldozóba vala.

Bizony t. „Korunk”, abban az 1848/9-ki dicsőségben sokaknak volt része; ott voltak: Gáspár, Pöllenberg, Leiningen, Wysocki stb. stb. ug, hogy ha a tábornokok közül egy véletlenül hiányzott volna is, az a „magyar forradalom” még sem lett volna „egyszerű utcai kravallá”.

De hát Kossuth Lajosnak mi része se lett volna az 1848/9-ki dicsőségben? Tudja Magyarország, tudja Európa, mennyi része volt benne; a történelem majd egykor teljesen, híven, részletesen följegyzendi azt; akad azonban mar negy év előtt is méltó hystoriographja, ki így szól róla, a nemzet közérteletét tolmácsolván:

„Mig magyar nemzet el e földön, érdemei feledve nem lesznek.

A ki Cliohez méltó igazságérzettel ezeket mondá, a népképviselőt színe előtt — az Deák Ferencz volt, ki előtt minden hazafi földig hajlik, lenne bár a legnyakasabb is. Mi a „haza bölcsenek itéletét fogadjuk el, melyből bajosan olvashatnánk ki a „Korunk”, s bárki azt, hogy „Görgey nélkül a magyar forradalom egy közönséges utcai kravallá törpült volna”, — s minthogy bírāja önmagának senki sem lehet — mi bátran appellálunk e részben a magyar nemzeti érzelre, a józan közvélelmenyre, a lefolyt szabadságharcz dicső és szomorú emlékeire, a részrehajlatlan igazságérzetre.

Az országházból.

Pest, april 14-én.

r. A képviselőház tegnapi ülésében egymást érték az interpellatjók. Nem szándékom ezeket egyenként elősorolni, csak az igazságügyérnek két előbbi interpellatjóra adott feleletét részletezem, minthogy azok kiváló érdekek birhatnak az erdélyrezi hazafiak előtt.

Bobory képviselőt azt kérdezte volt az igazságügyminisztertől: miért hagyatnak az erdélyi részekben továbbra is érvényben az osztrák magánjogi és fenytő törvények, miután az új királyi bíróságok ott is szervezve vannak, s a legfőbb ítélőszék gyakran egyenlő ügyekben, egészen különböző, sőt ellenkező itéleteket kénytelen hozni a miatt, hogy Erdélyben a honi törvények nem érvényesítettek.

Az igazságügyér feleletében arra utal, hogy az 1868. 43. tezk 8. §-e törvényesítvén a miniszteriumnak

dandarának parthosszan kellett védő állást foglalni, s a vizen tuli erdős hegysegekből leereszkedő török gyalogságnak átkelését megakadályozni.

Május 22-ike volt — mint mondam — száraz tavasz, verőfényes regg, midőn mindkét csatarend előtt megriadnak a támadást vezényelt harci tárokat. A magyarok „Jézus”, a törökök „Allah” kiáltván, rohannak egymásra. A szerencse Rákóczynak kedvez, Kováts Gergely vitézül visszaveri Husszeim basa támadó dandárát. Ugyanekkor Lónánál a székelyek és oláhok szintén visszaverik a jóval számosabb török gyalogságot, Gaudi András a háttér magaslatain fölállított ágyúival az ellenséges tartalék-lovasság tömött sorait ritkítja.

Körülbelül egy óra óta elkecseregett véres harcz vivatik, midőn Szejdi Ahmet előrenyomul. Roppant lovasságából kétezeret, hátráló gyalogságának támogatására, Lóna felé indít, ezek lovaik nyakához lehajtott fejekkel, feszített hosszú lándzsákkal, tömött sorokban beszágulának a faluba, utjokban legázolván Cyrilus oláhait, a székelyek közt oly rémületet okoznak, hogy azok elhagyván azonnal a csatarendet, fohuzódnak a hegyekre és Oláh-Fenes felé.

Ezalatt a tartalék-főhad Husszeim basának nyujt segélyt. Ekkor egyszerre forgó szél indul keletről, s a száraz avarnak fölvert porát a magyar tábor szeme közé szórja. Csapást csapás követ. Kováts Gergely lankád... Balogh Máté rohan most előre; új erőt nyer a fusa, a véres küzdelem!... de haszlatlan!... lankadni kell a hősnek a tulnyomó erővel szemben.

Lónánál ezalatt, mint láttuk, az oda rendelt kétezer lovas had szétugrasztván Rákoczy jobb szárnyát, de nem üldözhetvén a hegyeken menekülőket, gyorsan visszafordul és centrumára veti magát ez is.

1867. jun. 22-én kelt rendeletét jóváhagyta az annak 14-ik pontjában foglalt azon rendelkezést, melyben azon okból, hogy a magánjogok sárelme, a közhitel megrendítése és az igazságszolgáltatás folytonosságának fennakadása megelőzések, kimondatott, hogy az Erdélyben hatályban levő törvénykezési és igazságügyi szabályok ideiglenesen fennmaradnak. Ez okok, fájdalom, ma is fennállanak, nem leplethetünk életbe magyar polgári és büntető törvénykönyvet, mert ilyen nem birunk; már pedig hatályon kívül helyezni az Erdélyben érvényben levő rendszeres codexeket, megszüntetni az ott fennálló büntető eljárást, és annak helyébe a magyar honi bizonytalan és definiálhatlan praxis criminalist helyezni csak zavart és kárt okozott volna. Különbösen az okkal együtt szünnik az okozat is, közeledünk azon időponthoz, midőn az egyformaság létesülni fog.

Az 1868. XLIII. tezk egy a peres, mint a perenkívüli polgári eljárásra nézve Erdélyben is hatályban van. A legközelebb alkotott urbéri törvények ott is szabályozzák az urbéri viszonyokat; a mult nyáron az osztrák büntető perrendtartás helyébe sajtóügyekben az esküt-széki intézmény hozatott be. Továbbá a miniszter kijelenti, hogy a nagy részben már elkészült anyagi és alaki büntető törvénykönyvet a közelebbi országgyűlés elé szándékszik hozni egy, hogy azok Erdélyre is kiterjesztessenek. A kormánynek tehát folytonos és következetes törekvése a teljes egyformaságot, mely annyira kívánatos elérni és létesíteni, és e tekintetben már is nevezetes haladás történt.

A ház Bittó miniszter e feleletét tudomásul vette. Ugyanis felett ekkor Lázár Ádám multkori interpellatjóra, kinyilatkoztatván azt, hogy az 1868. LIV. tezk (polg. törv. rendtart.) 399. §-ének (fizetések, nyugdíjak, törv. felfoglalás) értelmezése tárgyában sem ő, sem hivatal elődei semmitfele magyarázó rendeletet ki nem adtak, s így nincs is mit visszavonni. A ház ezt a feleletet is tudomásul vette.

Hoffmann Pál a vallás és közoktatási miniszterium kezelése és felügyelete alatt álló különböző alapok és alapítványok jogi természetének megvizsgálására kiküldött 12-ös bizottság jelentését olvassa fel. A miniszterium elvállalta az alapítványokra vonatkozó okmányok összezezelését, a bizottsághoz beküldését, — ugy azt is, hogy az 1870-ki előterjesztésbe foglalt erdélyi, szerb és gör. keleti alapok és alapítványok állapotáról és eddigi kezelési módjáról kimerítő előterjesztést tegyen. A bizottság 3. albizottságra osztolt: vallásalap, tanulmányi alap, többi alapok. A vallásalapi albizottság bevégezete munkáját, előadó ennek jelentését kinyomatni ajánlja; a második albizottság még nem jelenthet, a harmadik csak az adatokat gyűjté egybe, s erről tesz jelentést. Az erdélyi alapokról még a miniszterium nem küldé át a kimutatást a 12-ös bizottságnak. A ház elrendeli a szük-ségeket kinyomatását.

Ezulan elnök indítványára a képviselőház elhatározta, hogy küldöttség által üdvözli Király és Királyné ő felségét Gizella felegnő eljegyeztetése alkalmából, kifejezván a ház meglel részvétét, s hódoló tisztelettel párosult szerencsekívánatát. Napirend a régi: sok beszéd semmiért.

Csapást csapás követ. A magyar centrum körülkerítették... átvörve és átvágvá vannak már egyes sorai. Látván ezt Rákoczy, tettvágyó hős lelke nem hallgat többé táborakára, mely mérsékletre inti, nem gondol többé életvesztélytel, nem gondol a közügygel, mely egyéni megmaradásán mint gyenge hajszálon függ... nem gondol semmivel... kardat ránt, néhány száz testőrhadának élére loyogol, egyetlen vezényszava volt „előre”, dőlczeg fergetegként rohan, s a Lónától érkezett kétezer lovas oldalt megámadja... Ezek hátrálnak... Rákoczy nyomban üldözi őket, s midőn a patakon átugrat sisakja leesik fejeéről. A törökök látván, hogy a pataknál több testőrnek löva megbökösödik, gyorsan visszafordulnak, a fejedelmet körülveszik s tetsen több szurást ejtenek hosszú lándzsáikkal. A testőrök a pafakon végre is átugratván, a Rákoczy körül hemzsegő hadat megugraszttják és szétverik, de a fejedelem már ingadozott nyergében, kantárszáron ragadték tehát a tomboló barna mént, a sebzett fejedelmet kiszabadítják a tusából, elviszik hátra a társzekerekhez és kocsiába ültetik.

A vitézül, elszántan és hősileg küzdött csata elvesztett, a balszárnya rendelve volt gyalogság a Szamoshoz szorítatván nagyobbreszt áldozatul esik, de hogy olesó nem volt a diadal tanúsítja azon körülmény, hogy a győztes a menekülőket üldözni nem meri, sőt Szejdi Ahmetnek nem levén tudomása második Rákoczy Györgynek sebesített állapota felől, másnap maga is visszavonulást vezényel, Kolozsvárt megsarcolja s vegre Bonczhidánál felüti táborát.

Ezen elvesztett csatával Erdély, az európai államcsalád-életben jelentőséggel birni megszűnt.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Bécs. Bismarck 15 millió kártérítést követel a tunisi beytől, ellenesetben egy hájóra odaküldésével fenyeget.

Moszkova. Lap jelenik meg „Moszkovai Golos” czim alatt, programja itt a központon ellené dolgozni a panslavismusnak.

Konstantinápoly. Mintegy 200 dohányárus az egyedáru megszüntetését követelte a szultántól. A palotaország felszólítására nem távoztak; katonaság hivatott elé, a küzdelemben többen megsebesültek.

Róma. A királyt ide várják a löverse-nyekre.

Legújabb táviratok.

Bécs, april 10. A „N. Fr. Pr.” ugy értesül, hogy az itteni külügyi hivatalba tegnap Szent Pétervárról igen komoly természetű tudósítások érkeztek. Egy verzió szerint Románia, egy másik hír szerint meg Galiczia játszott volna ezen dologban fontos szerepet.

Bécs, april 10. Azon hir hogy Lajos-Victor főherczeg Olaszország királyát Ferencz-József látogatására kérte fel Ischbe vagy Salzburgba, — megczafolták.

Prága, april 10. A feudálisok klubja aggódik az esetleges kihágások következményei miatt, és a „Pokrok”-ban azt teszi közzé, hogy a választások napján a rendet senki sem fogja megzavarni. A német cseh városok, községek és testületek üdvözlöletek küldenek a császári udvarnak.

Páris, apr. 10. Megczafolták azon hir, mintha a sultán Párisba fogna utazni, valamint azon közlés is, mintha Déclere a francia terület felszabadítására vonatkozó küldetéssel bizatott volna meg.

London, apr. 10. A „Morning Post” ugy hiszi, hogy Olasz-Németország között semmitfele oly okmány sem iratott alá, mely ezen két hatalmat közös cselekvésre kötelezné.

Berlin, apr. 10. A „Prov. Corr” kilitásba helyezi, hogy a birodalmi gyűlés bezárása után az országgyűlés a kerületi rendtartás elintézése végett pótlülésszakot fog tartani.

Francia- és Németország.

A „Times” németországi levelezője imigyen jellemezte a francziákat a rólok Berlinben élő közvélemény után — mondja a „Pall-Mall-Gazette” —: „Franciaország békében marad mindaddig, mig kellően fel nem lesz fegyverkezve. Ha egyszer fölfegyverkezik, gyermekeinek vitézsége és intelligentiája által ismét a világ leg-erősebb katonai hatalmassága leend. Ekkor ismét elfoglalja korábban is mindenkor fenntartott felsőbbégi és nem egyenlőségi rangját.”

Semmi kétség a fölött — mondja az utóbb említett angol lap — hogy ez idegen itélete kellő pontossággal adja vissza minden francia gondolatát, a ki csak leg-csekélyebb adagával bir is a politikai értelemnek. A „Times” levelezője szerint a német politikusok nyugtalanok kezdenek ez előbb tartott prospectus fölött, s szerintünk egyedül az a osoda, hogy e politikusok más egyébre számíthattak és pedig talán épen főnökükkel, Bismarck urral együtt. Lehetséges, hogy Bismarck tökéletesen előre látta a háboru ezen eredményét s indítvány érezte magát inkább elfogadni e risicot, minsem szelidebb feltételeket engedni Franciaországnak oly indokokból, a melyekhez a mai világ még nem bir kulcsosa.

A német közönséget s az angol közönség tekintélyes nagy részét, ugy látszik, egészen meglepte a francia nemzetnek boszuállási szenevedlye; el voltak készülvé bizonyos kérkedő és pöffeszkedő szavakra az alsóbb francia rétegek soráiban, de arra már épen nem állottak készen, hogy ugyanazon érzelmelel fog veres vonalként végig vonulni a francia miniszterek és nemzetgyűlés intézkedésein is. Ugy vélekedtek, hogy a józan francziák be fogják látui, mily badarság a háboru megtörtetésének eszméjét dődelgetni, s békén túrva a rájuk súlyosodó szerencselenséget becsületes igyekezet és ipar által törekednek betölteni az ütött réseket.

S lehet, hogy e hangulat kerekedik fölül Franciaországban, ha nem oly súlyosak a vesztések, Azonban azon politika, mely a békéfeltételeket diktálta, két mód által is igyekezett ébren tartani a francziák emlékezetét, mely két mód épen arra volt számítva, hogy egymást annál érzékenyebb tegye. Ha nem kötetett volna ki területengedés, a nemzet idővel megszűnt volna küldönbséget tenni a hadikárpottás fedezésére és a közönséges szükségletekre szedendő adók közt. Más részről, ha nem lett volna oly roppant a hadikárpottás, Franciaország talán előnyösebbnek ittelte volna a könnyű adót a terület vesztéségnél, mig e két büntetés egyesítése napról napra érezhetőbbé teszi egymást.

Szembetűnő tudatlanságot áruel az emberi természet ismeretében Bismarck azon fellevezése hogy nem fognak befolyással lenni a francia nemzetre oly érzel-

TARCSA.

PARTKÜZDELMEK.

(Korraj.)

Irtá:

Komáromy Ferencz.

XIV. sz. sz. sz.

A csatarend fölállításá mindkét részről következő vala.

Szejdi Ahmetnek 15,000 lovassága, s ugyanannyi gyalogharczósa levén, hadvonalának centrumába, t. i. a Szamos-terén lovasságát két szakaszra osztja. Ötezerből áll az első hadsor, melyet Husszeim basa vezérel; és melynek a támadást a patakon keresztül megkezdeni kell. Tíz-ezerből áll a második hadosztály, melyet maga vezérel, s mint segélyhadat az első hadsor mögött csekély távolságban tart. Gyalogságát szintén két részre osztá, s a szárnyakra rendelte, elsővel átgazdaltatta a Szamost; ezeknek a jobboldali hegysor erdőségéből kellett támadást intézni, másodikat pedig a Lónái kiterjesztett ellenséges jobbszárnynak megvívására, s eselleg bekerítésére küldötte.

Rákoczy lovasságát a centrumban szintén két részre osztá. Kováts Gergely négyezerrel a patakig nyomult előre, fölfogandó az első támadást, kevéssel hátrább a tartalék Balogh Máté vezetése alatt állt. Gyalogságával szintén a szárnyakat fedezte, de nem levén annyi hadnépe, mint a töröknek, nem is terjeszkedhetett annyira. Lóna helységet megszállotta ugyan a székely gyalogsággal és pater Cyrilus 800 fonyi oláh dandarával, de a másik oldalon a Szamos-folyónál második gyalog-

mek, melyek iránt egyetlen civilizált nemzet sem maradt érdektelen. Azon tény, hogy Elsass és Lotharingia néptörzs és történet szerint német, nem tesz különbséget a francziák előtt; minthogy ama két tartomány lakosai érzelmekre nézve francziák, s egyhangú óhajok, volt, hogy névleg is francziák maradhassanak.

E tény már magában véve is igazolná oly nemzet visszaszerzési elhatározását, melytől a tartományok erőszakkal szakítottak el. De különben Franciaországtól emez igazolás nélkül sem várhatók, hogy bele fog egyezni saját szétárbólásába. Anglia a legvégsőig harcolna, hogy megtartsa Indiát és ha csak a legesélyesebb reménység mutakoznék előtte, megújítaná a harcot, hogy visszaszeresse a gyarmatát. Ama figyelembevételeken kívül azonban, melyek minden nemzetre alkalmazhatók, van egy, mely kiválóan Franciaországnál merül fel.

Nincs francia kormány, mely teljesen mellőzni merné a Németországgal megújítandó háború minden gondolatát, anélkül, hogy vetélytársainak fegyvert ne adna kezébe maga ellen. Tegyük fel, pl., hogy Thiers követve némely angol kritikus tanácsát, megszorítaná a hadsereg és tengerészet kiadásait s szóval és tettel kijelentné, hogy elfogadja a háború eredményeit, és nem fog kísérletet tenni visszaszerzési Franciaországnak azon állást, melyet most elvesztett: mit tennének az imperialisták, orléanisták és kommunisták? Vastag elmebeli sötétséggel, Anglia szatocspolitikájának szolgáló utánzásával s a nemzeti becsületnek a nemzeti seb követelményeért való feláldozásával vádolnák őt; minek következménye egy újabb forradalom lenne, mely mindent ismét az előbbi kerékárába zökkenetne vissza. Imperialista vagy orléanista restauráció, avagy a legvörösebb köztársaság foglalván el az ideiglenes kormány helyét, Franciaország elvesztené egy évi nyugalomát, melyre pedig oly nagy szükség van, s újra megkezdődne a harci előkészületek.

A „Times“ különösképp találja, hogy azon körülmény, miszerint a francziák, mindig olvasnak az általa tartott beszédek sorai közt, nem indítja megdöbbenéssel Thiers s megdöbbenéssel bele enged pillantani kártyáiba, noha tudja, mily veszélyes játékot játszik, s mily erős és merész ellenféllel áll szemközt.

A whist játéknál azonban sokkal fontosabb értesíteni játszótársunkat, mint megcsalni ellenfelünket. Ha Thiers oly politikát üzhetne, hogy mindkét oldalon megfelelhessen, bizonynyal örömet tenné. Neki azonban főkötelessége magához ölelni a francziák nemzetét s meggyőzni őt, hogy nagy áldozatokat tesz a jövőre elkészülve, a midőn egyszermind nagy áldozatokat kell tenni a múlt büneiért.

A teljes visszatartóztatás össze nem fér az ez irányban elérni szándékolt sikerrel. A nemzet előtt mindig kell valaminek lebegnie, a mire törekedhessen; másrésztől Thiers reméli talán, hogy kellő szövetségesre tehet szert egy vagy más oldalról, ha látni enged, hogy Franciaország megtesz mindent, miszerint szövetségét minél becsesebbé tegye. Ő nagyon jól tudja, hogy a német kormány állítja terveit, de tudja egyszermind azt is, hogy csak ez utón érthető el az, miszerint egyik vagy másik barátságos hatalom sötétben ne maradjon szándékai iránt.

És utóvégre is mit vesz Thiers e nyíltsága által? Németországot nem az nyugtalanítja, a mit Thiers beszél, de inkább az mit ő cselekszik, nem a kétertelmi szavak, melyeket kiéjt, de a kétséges rendeltetési ujonczok, melyeket szed, s az ágyuk, melyeket öntet.

Nem! Franciaország nem ül hosszasan kétségbeesésben s meg fogja változtatni melőbb a lefolyt háború szerencsétlen eredményeit. Meg van nálla mindazon anyag, a melyből a jó katona gyurható. Megvan nálla a borzasztó tapasztalás haszna, megvan gyenge oldalainak feljési ismerete; a legjobb kaionai szervezet működött tábornokainak szemi előtt s mindezt hasznára fordíthatja.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, április 12. 1872.

— **Királyné ő felsége a gr. Karácsonyi-palotában** rendezett előadások folytán 500 frtot kegyeskedett adományozni a nőképző-egylet és bölcsőde javára.

— **Az országgyűlési választások** legújabb híre szerint júliusban fognak megtartatni és az új országgyűlés augusztusban hivatik össze.

— **A belügyminiszter** ápril 7-én az összes törvényhatóságokhoz közzelmondott intézkedést fogadta meg a képviselőválasztásokra vonatkozólag, melyben az 1848. V. cikkben megjelölt eleműkalkuláció nézve a törv.-ben előírt határidőket a választásnak az aratási időny előtt megjelölésére tekintetbe véve, következőleg jelöli ki: A f. év ápril hóban tartandó közgyűlésen a választás vezetésére hivatott központi választmány még az nap d. u. megalakulhat — az összeíró küldöttséget kinevezi s máj. 13. a választók összeírása már foganatba vehető — s az összeírásra a törvényben kijelölt 14 nap eltelté után máj. 29-én az összeíró küldöttségek működésüket befejezendik és így már máj. 29-én a választók névjegyzékét a központi választmányhoz beérkezvén az máj. 30-án kellően tájékozva összeülhet. Junius 8-ig a pedig a felszólamlási tárgyalások végét érvénybe számítva még a netán a belügyminiszterhez beérkezett felfolyamodványok elintézésére szükséges időtartamot is, július hó első hetében a választások már elrendelhetők lesznek.

— **Florescu román hadügyminiszter** az ország védelme céljából egy tekintélyes katonai bizottságot nevezett ki azon főszerponton tartván szem előtt: ha a támadás — a Pruth — Duna vagy a Kárpátok felől történnék a helyszínen gyakorlati tanulmányokat véve 3 vándorpontra jelöljen meg: egyiket Kis- és Nagy- Oláhországban a 3-ikat Moldvában. E bizottság már megkezdte működését.

— **Az „Albina“ N.-Szebeni takaréki és hitelintézet** alapszabályait a földmiv. ipar és kereskedelmi miniszter a törv. beutamatási záradékkal látta el.

— **Honvédfelszerelés.** Eddig a honvédek felszereléséhez tartozó tábori tisztok és főzödények Bécsben készülték; a kormány végre meghallgatva az ez ellen történt felszólalásokat, intézkedett, hogy ezek ezenül Pesten készítsenek. A kormány Miksits és Schlick pesti bádgosmesterekkel szerződésre lépve, ezek a gázmi közelében a czebra nagyszerű gyárat rendeztek be, a külföldi legjobb híru gyárak mintájára. A főzö-eszközök itt a honvédelmi miniszterium folytonos fel-

ügyelete alatt fekete aczélemekből készülnek, melyek jobbakk az eddigi bécsi gyártmánynál.

— **Pogány Károly** tiszteletbeli min. titkár a belügyér előterjesztésére ő felsége valóságos ministeri titkárrá nevezte ki.

— **Hymen, Dr. Weis József** a kolozsvári ügyvédi kar egyik kitünőbb tagja tegnap tartá esküvőjét a szép Kirschner Regina kisasszonnyal Áldás és frigyre.

— **Nemes Alsófehérmegye** főispánja mgos Pogány György urnak f. évi április 9-ről 168 eln. sz. a. kelt rendelése f. hó 22-én d. e. 9 órára a követválasztási eleműkalkulátok megejtése végett közgyűlést hívott össze. — **300 alvó fecske.** A „Pókrok“ írja hogy közelebből, midőn Rappia közelében a favágók egy régi cserfát levágtak, a faodvában mintegy 300 alvó fecskére találtak. A munkások a fecskéket meleg szobába vitték de ezek ott csakhamar mind megdöglettek.

— **A kolozsvári takarékpénztár** 1872. márczius havi üzleforgalma. Bevétel: 199 betét után 64,640 ft 83 kr. Visszaíratott váltók 112,770 ft. Visszaíratott előlegek 9580 ft. Befizetett kamatok 3273 ft 64 kr. Illetek 1049 ft 63 kr. Bécsi bankháztól eladott értékpapírokért 59,304 ft 30 kr. Elhelyezmények után befizetett kamatok 243 ft 33 kr. Értékpapírok eladásából 37,360 ft. Értékpapírok után befolyó kamatok 957 ft 63 kr. Államilleték bekebelezett kölcsönök után 93 ft 50 kr. Államilleték előlegek után 22 ft 80 kr, 116 ft 30 kr. Összesen 289,295 ft 66 kr. Pénztári maradvány február 29-ről 78,660 ft 90 kr. Összeg 367,956 ft 56 kr. Kiadás: Visszaíratott betétek s tőkésített kamatok 152 tétel u. 75,599 ft 11 kr. Betétek után fizetett folyó kamatokra 316 ft 10 kr. Leszámitolt váltókra 147,570 ft. Előlegek értékpapírokra 8550 ft. Kezelési költségekre 13 ft 60 kr. Tiszti fizetésekre 273 ft 32 kr. Megjelenési tiszteletdíjakra 60 ft. Többek számlájára 15,000 ft. Bécsi bankháznak 52,560 ft 96 kr. 1870 évi részvény-osztalékra 60 ft. Jöteknyczélú adományokra 554 ft. 1871. évi részvény osztalékra 3262 ft 50 kr. Államilleték bekebelezett kölcsönök után 93 ft 50 kr. Államilleték előlegek után 22 ft 70 kr, 116 ft 20 kr. Összeg 303,935 ft 79 kr. Pénztári maradvány márczius 30-án 64,020 ft 77 kr. Összeg 367,956 ft 56 kr. Kolozsvárt, márt. 31. 1872.

— **Az iparos kölcsön-pénztár márczius havi kimutatása.** Bevétel: 1. február haváról pénztármaradék 3384 frt 39 kr. 2. 56 tagtól beállási díj 28 frt — kr. betételekre 26,111 frt 87 kr. 4. 6% -lék kamatba 359 frt 20 kr. 5. 1% -lék felújítási díj 15 kr. 6. Váltódíjba 2 frt 28 kr. 7. Bélyeg-díjba 20 frt 40 kr. Összesen: 30,001 frt 29 kr. Kiadás: 1. 76 ízben kölcsön 19,460 frt — kr. 2. A tagoknak vissza-fizetődött 9095, frt 50 kr. 3. Szervezésre 59 frt 26 kr. 4. Bélyegre 20 frt 40 kr. 5. Tiszviselők díjába 50 frt — kr. 6. Kamatba 157 frt — kr. 7. Pénztár-maradék 1159 frt 13 kr. Összesen: 30,001 frt 29 kr. Forgalom volt 58,843 frt 45 kr. Kolozsvárt, márt. 30-án 1872. Krémer Ferencz, igazgató-elnök. Tömösvári Miklós, könyvvezető. Mamicza János, pénztárnok.

— **A Déési takarékpénztár.** 1872. Mártius havi üzlet forgalma. Bevétel: Betétek 107 mellett 8508 ft, Visszaíratott váltók 24,780 ft, Visszaíratott előlegek 925 ft, Befizetett kamatok 745 ft 65 kr, Különféle díjak

284 ft 35 kr, Betéti kis könyv díjak 4 ft 80 kr, Államilleték 1 ft 37 kr. Összeg: 35,249 ft 17 kr. Pénztári maradvány február 29-én 4924 ft 36 kr. Összesen 40,173 ft 53 kr. Kiadás: Betét visz fizetésekre 17 félnek 3332 ft 50 kr, Leszámitolt váltókra 35,160 ft, Előlegekre 1175 ft, Tiszti fizetésre 133 ft 33 kr, Kezelési költségekre 58 ft 30 kr, Betéti folyó kamatra 12 ft 47 kr, Állam illetékre 1 ft 37 kr. Összesen 39,872 ft 97 kr, Pénztári maradvány Mártius 28-án 300 ft 56 kr. Összesen 40,173 ft 53 kr. Deesen 1872. mártius 28-án Kovács Mózes, könyvvezető.

— **Azon francia ágyuk** nagyrészből, melyeket a németek elfoglaltak, harangokat öntének s a német tartományok templomait lájkák el ezekkel. A Rajnamentén mintegy 20 templom kapott már ilyen harangot, 500, mázsa harangot kapott a kölni székesegyház, 260-at a m.-frankfurti.

[—] **Nemzeti színház.** Csütörtökön, április 11-én „Egy szegény ifju története“ adatott. Feüllet e lélektani helyzetek tekintetében igen gazdag művében, főalakjait némes vonásokkal, s egy költői természet melegtől áthatott élénk színekkel igyekszik körvonalozni. Költői nyelven s finom színekkel van e műben ecsetelve ép ugy a becsület, mint a nagylelkűség és a némes büszkeség; mely utóbbinak a különböző sérelmek általi megálátatást, és az ebből eredő küzdelmeket, Feüllet valóban teljes drámai fokozattal tüntette elő. Odion Masimo Kovács Gyulának kétségtelenül igen jó szerepe, de láttuk már tőle jobban is előadva; játékból nem igen ragyogott ki a kedélymelegség, s igen gyakran kellett-nél talán több hidegségre is találunk. Boér Emmának egyes dialogjai szépen sikerültek, azonban a kisasszony és szerepében sokkal több elismerésre tarthata igényt, ha Margitnak dacz, büszkeség, gyöngédség s gyöngédtelenség e különböző veitjeikből alkotott jellemét, szerelmének folytonos kitüntetésével, fokozatos fejlődésben mutatta volna fel. Azonban így is sok jelenetei igen sikerültek, főleg az egyes érzelmi kiütéseknél, játékból sok bensőségre találunk. Mátyás, az öreg Laroquet valóban kitünően személyesíté, arczjátéka mesteri volt. a közönség végső jelenete után zajosan megtapsolta, Fehérváriné és Szentgyörgyi rövid szerepeiket kielégítőleg játszák. Közönség szép számmal.

Szombaton, április 13-án Fehérvári Antal utolsó fölléptéül és jutalomjátékául: „Fehér Othello“. Vigjáték 1 felvonásban. „Bánk-Bán“. Dalműnek első felvonása. „Legjobb az egyenes út“. Vigjáték 1 felvonásban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Április 11-ről: 5% Metallikus 63.45. 5% Nemzeti kölcsön 69.65. 1860-diki államkölcsön 101.—. Bankrészvények 828. Hitelrészvények 333.25. London 110.55. Ezüst 108.25. Cs. kir. arany 5.30. Napoleondor 8.84.

Földtermentesítési kötvények: Magyar 81.50. Temesi 79.—. Erdélyi 77.—. Horv.-Slavon —.—.

Felelős szerkesztő: Sándor János.

Árlejtési hirdetmény.

A fömeltöltésü magy. kir. közmunka és közlekedési miniszteriumnak 1871. évi december hó 23-ról kelt 21,498 számú rendelete folytán a déesi m. kir. mérnöki hivatal keze alá került az 1872, 1873 és 1874. évekre szükséges kavics mennyiség szállításának biztosítása tekintetéből, nyilvános szóbeli árlejtés f. évi április hó 15-én reggeli 10 órakor előírt mérnöki hivatalnál fog tartatni.

A szállítási költségek és mászáki feltételek a rendes hivatalos órák alatt a déesi m. kir. mérnöki hivatal iródjába megtekinthetők.

Az árlejtés képező egység árak a kavics telepek, uszszakasok, a szükségelt kavics mennyiség az arra megállapított pénzösszeg az alábbi kimutatásból láthatók.

Az árlejtési utvonalak vagy kavics telepek szerint az egység, mint kiküldési árak alapján történik.

Az árlejtési tárgyaláson részt venni óhajló, az általa szállítandó kavics mennyiség összes értéke 5% -al az árlejtés megkezdése előtt bántapenzúli letenni köteles, mely a vállalkozónak maradótt által 10% -ra egészítették ki, s az azt biztosíték a szerződési kötelezettség lejártáig vissza fog tartatni.

A bántapenz készpénzben vagy tőzsdé árfolyam szerinti nyilvános hitelpapirokban, vagy valamely kir. pénztár által kiadott betéti nyugta mellett az árlejtő biztalmányának átadandó.

Árlejtési tárgyalásnál a legújányosabb ajánlat azon percztől fogva, hogy kimondatott és a jegyzőkönyvbe beiratott az illetőre kötelező, ellenben a magas állam kötelezettsége osakik az árlejtési jegyzőkönyvnek avagy szerződésnek felsőbb helyen történt megerősítése után válik jogerővé.

Minden e válatlatot illető bélyegilletéket s az azzal járó kiadásokat vállalkozó köteles hordozni.

Fedanyag termelő hely	Mértőid száza között		54 köbláb tartalmú kavics halmok száma	Kiküldési ár		Ar-lejtés helye	
	kezd.	vég.		egység ár	összesen	frt	kr
Szamos folyó Körönel	5/1	5/1	205	17	445	5	3
Sz.-Ujvárnál	6/1	6/1	166	26	375	32	6
Peterháznál	6/1	6/1	166	26	375	32	6
Szilgyónél	6/1	6/1	166	26	375	32	6
Benedeknél	7/1	7/1	192	36	529	91	2
Deésnél	8/1	8/1	333	33	778	53	4
Monostorszegnél	8/1	8/1	462	35	1458	53	4
Margitánál	9/1	9/1	285	32	908	58	2
Bacznánál	9/1	9/1	167	27	460	75	3
Retegnél	9/1	9/1	166	27	456	68	8
Felőrnél	9/1	9/1	111	24	309	2	4
Cs.-Keresztvárnál	9/1	9/1	166	26	375	32	6
Kudunál	10/1	10/1	55	26	123	36	6
Összesen	10/1	10/1	101	26	307	2	6
Szamos folyó Deésnél	7/1	8/1	174	2	503	90	4
Alsó-Kosályi patak	8/1	9/1	140	2	376	60	0
Szamos folyó Kacsónál	9/1	9/1	28	2	75	1	2
Képlónánál	9/1	9/1	95	2	332	40	5
Galgó patak	9/1	10/1	112	2	325	69	6
Szamos folyó Borsónál	10/1	10/1	222	2	246	62	4
Szamos folyó Sósbornánál	10/1	11/1	185	3	580	8	6
K.-Dobokán	11/1	12/1	74	1	144	74	4
Nagy-Ilondai patak	12/1	12/1	74	1	144	74	4
Szamos folyó Ilondánál	12/1	12/1	74	2	165	53	0
Összesen	12/1	12/1	1290	2	3535	11	0

Sz. 7256—1872. 3—3 (444)

Hirdetmény.

Melylyel közhírő tétetik, hogy Bánffy-Hunyadon a dohány nagy tőzsdéi állomás, melynek évenkénti dohányáru forgalma 50,413 ft 71 krt teszen, nyilvános verseny útján írásbeli ajánlatok beadása mellett az arra alkalmasnak találandó vállalkozónak fog átadatni.

A szabályszerűleg kiállított és bepecsételt (50 kros bélyeggel ellátott) írásbeli ajánlatok 1872. évi május hó 6-án déli 12 óráig a kolozsvári magy. kir. pénzügyigazgatóság elnökséghez benyújtandók.

A további feltételek ezen magy. kir. pénzügyigazgatóság kiadóhivatalában, valamint a b.-hunyadi m. kir. pénzügyőri biztosságnál a szokott hivatali órákban megtekinthetők.

A magy. kir. pénzügyigazgatóságtól. Kolozsvárt, martius 31-én 1872.

Szalona és Disznózsir

a legnagyobb minőségben kapható:

Lederer és Becknél,

termény és bizományi üzlet Pesten.

József-tér, 5. szám. [440]

Hirsch D. Troppauban (oszt. Szilvezia) (435)
ajánlja használatra
üzleti-, levelezési- és hirdetmény-közvetítő irodáját.

Üzletágak:
Bizományok és pénzfelhatások. — Mindenféle üzletek, házak és fekvőségek megvásárlása és eladása sat. — Üzletek, gyárak, fekvőségek, házak sat. bérbeadása és bérbevétele. — Hirdetmény-közvetítés és bel- és külföld minden hírlapjába. — Mindenféle hivatali állomások elhelyezése. — Utazók és kivándorlók Amerikába szállítása. — Pénz-táru mellett. — Felvilágosítás bel- és külföldi cégek és egrenekről. — A kereskedelmi térre vonatkozó bármiféle ügy ellátása. — Mindenféle felvilágosítások. — U. I. Csak oly levelekre lehet válaszolni, a melyekhez levélbélyeg van mellékelve.

Wiener Commissions-Bank
VÁLTOIRODÁJA
Köhlmarkt, 4-ik szám.
Kibocsát
vételjegyeket

az alábbi folyozott sorsjegycsoportokra, s ez összeállítások mar-azt is a legelőnyösebbek közé számítottak, mert minden ly-vételjegyet tulajdonosának alkalom van adva, minven fő- és melléknyereményt egyedül megvevőként s ezen kívül arányban 30 frank és bankjegyen 10 forint kamattal részesíthetnek.

A csoport. (Evéntek 16 huzás.) Havi 10 forint részletfizetés. — Az utolsó részlet fizetése után minden részvevő kövelező 4 sorsjegyet kap. — egy 5%-kos 1860-ki 100 forintos államsorsjegyet. Főnyeremény 300,000 ft s a sorozatos sorsjegy 400 ft-tal visszaváltatik.

egy 3%-kos török császári 400 frankos államsorsjegyet
Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valóságos aranyban,
egy hircz braunschweigi 20 talléros sorsjegyet.
Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül, egy szász-melningeni sorsjegyet.
Főnyeremény 45,000, 15,000 ft delinmet éit.
Videki megrendelések. pontosan és tárvét mellett is eszközöltenek. Nyereménylistáink a huzások után-benmetesen. Inygen küldetnek meg.
10—30 (434)

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvárt.